

Mark- och miljödomstolen
Umeå tingsrätt

YTTRANDE

Mål nr M 954-22; Ansökan om tillstånd enligt miljöbalken till gruvverksamhet m.m. vid Viscariafyndigheten, Kiruna kommun; nu fråga om ändring av provisorisk föreskrift

Viscaria Kiruna AB ("**Viscaria**" eller "**bolaget**") har tagit del av tjänsteanteckning (aktbil. 604), av vilken det framgår att [REDACTED] påkallat huvudförhandling i målet. Viscaria vill med anledning av detta framföra följande.

Rätten att påkalla huvudförhandling är förbehållen *parter* i målet (22 kap. 16 § miljöbalken). Vem som är part i målet sammanfaller i stort, såvitt nu relevant, med den som är att betrakta som sakägare (16 kap. 12 § miljöbalken). Som Högsta domstolen har angett i NJA 2004 s. 590 ska rätten att vara part och att överklaga tillkomma "*varje person som kan tillfogas skada eller utsättas för annan olägenhet genom den verksamhet för vilken tillstånd söks, om risken för skada eller olägenhet rör ett av rättsordningen skyddat intresse och inte enbart är teoretisk eller helt obetydlig*".

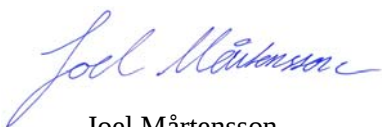
[REDACTED] och [REDACTED] äger fastigheten Kiruna Stationsskrivaren 13, vilken ligger i området Nedre Norrmalm i centrala Kiruna, ca 3 km från Viscaria med järnvägen, Luossajärvi och delar av LKAB:s verksamhetsområde däremellan. Fastigheten ligger på ett sådant avstånd och läge från Viscaria att [REDACTED] och [REDACTED] i samrådsprocessen inför tillståndsprövningen inte bedömdes vara särskilt berörda av verksamheten. Detta framfördes av Viscaria under prövningen då [REDACTED] och [REDACTED] framförde invändningar mot det samråd som hade hållits och bland annat anförde hinder mot huvudförhandling. Mark- och miljödomstolen fann att Viscarias avgränsning av vilka som skulle få direktutskick såsom särskilt berörda kunde godtas och således att samråd hade hållits på rätt sätt. Mark- och miljööverdomstolen fann sedan, i frågan om prövningstillstånd kunde ges, att det inte fanns anledning att betvivla riktigheten i mark- och miljödomstolens beslut. Frågan prövades också i förhållande till [REDACTED] och [REDACTED] som överklagat på bl.a. den grunden att de var sakägare och inte kallats till samråd. Bolaget konstaterar därmed att [REDACTED] och [REDACTED] inte är att anse som särskilt berörda av

verksamheten vid Viscaria. Bolaget menar att de av samma skäl, dvs. avsaknad av förväntad påverkan sett till fastighetens avstånd och läge i förhållande till verksamheten, inte heller kan ses som sakägare eller parter.

Bolaget menar vidare att ovanstående gäller i än högre grad i aktuell prövning om ändring av provisorisk föreskrift. Frågan om innehåll av metaller och andra ämnen i bolagets utsläpp till ytvatten kan inte ens i teorin orsaka olägenhet för [REDACTED] och [REDACTED] eller deras fastighet. [REDACTED] och [REDACTED] är alltså inte att betrakta som part i målet och omfattas därmed inte av rätten att påkalla huvudförhandling enligt 22 kap. 16 § miljöbalken.

Bolaget konstaterar därmed att ingen part i målet påkallat huvudförhandling, och menar för egen del att målet kan, och bör, avgöras utan huvudförhandling. Bolaget kan inte se att det finns ett behov av att reda ut någon av frågorna som är föremål för prövning muntligt, utan det är framförallt fråga om en rättslig bedömning av aktuella omständigheter.¹ Bolaget hemställer mot denna bakgrund om att domstolen nu avgör målet på handlingarna.

Stockholm den 21 januari 2026
Viscaria Kiruna AB, genom

Joel Mårtensson

Helles Stoytcheva

¹ Jfr kommentaren till 22 kap. 16 § miljöbalken (1998:808), Wik, Juno 2026-01-21.